ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បច្ចេកទេសផលិតជីកំប៉ុស្ត និងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

រៀបចំដោយៈ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម សហការជាមួយ
នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ព ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៧

សៀវភៅ

ស្តីពី

បច្ចេកទេសផលិតជីកំប៉ុស្ត

និងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម សហការជាមួយ

នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ ច្បាប់

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពដោយ: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតសៀវភៅ
ស្ដីពីបច្ចេកទេសផលិតជីកំប៉ុស្ដនិងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

I. ទីប្រឹក្សាផ្ដល់យោបល់:

១. បណ្ឌិត	**ហ៊ាន វណ្ណហាន**	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២. បណ្ឌិត	**ម៉ៅ មិនា**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	**ប៉ែន ឧុទ្ធី**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	**គឹម ដារ៉ា**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

១. លោក	**ផាន ទូច**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

III. អ្នកស្រាវជ្រាវ:

១. លោក	**វ៉ាន គឹមជាង**	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តកំពង់ធំ

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

១. លោក	**ជួង អ៊ាង**	នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម
២. លោក	**អ៊ី ឈិន**	នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម
៣. លោក	**ហ៊ុង ទ្រី**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	**ឈុន សុភ័ក្រ្ត**	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

មាតិកា

ទំព័រ

១. សេចក្តីផ្តើម.. ០១

២. ការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក... ០២

២.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក.................................... ០២

៣. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក... ១១

៣.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក....................................... ១១

៣.២ ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្តទឹក... ១៣

៤. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទ្រុង.. ១៤

៤.១ របៀបធ្វើទ្រុងជីកំប៉ុស្ត... ១៤

៥. ការផលិតថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ... ២១

៥.១ រុក្ខជាតិដែលអាចយកមកផ្សំជាថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ...................... ២១

៥.២ វិធីប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ.. ២៥

១. សេចក្តីផ្តើម

ដីខ្សត់ជីជាតិ នៅតែជាកត្តាចម្បង នៅប្រទេសកម្ពុជានៅឡើយ ដែលជាហេតុនាំឱ្យទិន្នផលដំណាំ នៅមានកម្រិតទាប។ ការសឹករិចរិល នៃជីជាតិដីបណ្តាលមកពី៖

- ការហូរច្រោះនៃដី
- ការប្រើប្រាស់ជីធម្មជាតិនៅមានកម្រិតទាប
- ការប្រើប្រាស់ជីគីមីមិនត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស
- ការដាំដំណាំដដែលៗតែមួយមុខ

នៅក្នុងធម្មជាតិ រុក្ខជាតិនានា និងពពួកសត្វទាំងឡាយដែលបានងាប់ហើយរលួយដោយសារពពួកមីក្រូសារពាង្គកាយ (ផ្សិត បាក់តេរី វីរុស ។ល។) ដោយមានជំនួយពីទឹក ពន្លឺព្រះអាទិត្យ ខ្យល់ និងពេលវេលា ។ ដំណើរការពុកផុយនៃសារធាតុសរីរាង្គ (រុក្ខជាតិ និងពពួកសត្វ) បង្កើតបានជាសារធាតុចិញ្ចឹមរុក្ខជាតិ និងសារធាតុមមោក ដែលសម្បូរដោយជីជាតិ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យដំណាំ និងរុក្ខជាតិនានា សម្រាប់ការដុះលូតលាស់ និងផ្តល់ផ្លែផ្កា។ ជីកំប៉ុស្តបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា៖

- ជួយកែលម្អជីជាតិ និងផលិតភាពដី
- ជួយឱ្យដីធូ ងាយស្រួលដល់ការលូតលាស់របស់ដំណាំ និងមានខ្យល់ចេញចូលបានល្អនៅក្នុងដី
- ជួយដីក្នុងការរក្សាទឹក និងជីជាតិ
- បង្កើនសកម្មភាព និងសត្វនៅក្នុងដី
- ជួយបង្កើនទិន្នផល និងគុណភាពផលិតផលដំណាំ
- ជួយជំរុញឱ្យការប្រើប្រាស់ជីគីមី មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ នៅពេលប្រើលាយជាមួយជីកំប៉ុស្ត
- បន្ថយជាតិពុលនៃដី

ក្រៅពីគុណប្រយោជន៍ផ្សេងៗគ្នាទាំងនេះ ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្ត ជំនួសជីគីមីបានជួយកាត់បន្ថយការបំពុល និងការខូចខាតបរិស្ថាន និងជួយថែរក្សាប្រភពថាមពលដែលពុំអាចបង្កើតជាថ្មីឡើងវិញបាន។

២. ការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក

២.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក

- ពេលវេលានៃការផលិតជីកំប៉ុស្ត អាចធ្វើទៅបាននៅគ្រប់រដូវកាល។

សម្ភារ

ក. ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់

រទេះគោសម្រាប់ដឹកជញ្ជូន រទេះរុញ លួស ចប ប៉ែល បង្គី កាំបិទ ពូថៅ ធុងទឹក បង្គោលឫស្សី បង្គោល ឈើ ខ្សែចំណង ។ល។

ខ. វត្ថុធាតុសរីរាង្គ

ប្រមូលវត្ថុធាតុដើមមានដូចជា៖ ស្មៅស្រស់ ចំបើង ដើម និងស្លឹករុក្ខជាតិ ផេះ លាមកសត្វ និងកាកសំណល់ផ្សេងៗពីផ្ទះបាយ។

ស្មៅស្រស់

ដើមរុក្ខជាតិ

លាមកសត្វ

កាកសំណល់ពីក្រោលសត្វ

កាកសំណល់ផ្ទះបាយ

ស្លឹកឈើ

ចំបើង

ផេះ ដីដំបូក និងអង្កាម

ដំណើរការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក

ការធ្វើជីកំប៉ុស្តមានច្រើនរបៀបដូចជា: របៀបធ្វើជីកំប៉ុស្តលើដីរៀបស្មើ របៀបធ្វើកំប៉ុស្តក្នុងរណ្តៅ និងរបៀបធ្វើជីកំប៉ុស្តទឹក។ល។

☛ ការផលិតជីកំប៉ុស្តលើដីរៀបស្មើ

ជំហានទី១៖ ជ្រើសរើសទីតាំងដែលសមស្រប ជាទីទួល ឬកន្លែងមិនដក់ទឹក នៅជិតរោងចិញ្ចឹមសត្វ គួរជៀសវាងធ្វើពីខាងមុខ ឬជិតជាមួយនឹងផ្ទះពេក។

ជំហានទី២៖ បោះបង្គោលឫស្សី ឬឈើដែលមានបណ្តោយ ៣ ម និង ទទឹង ២ ម ឬក៏អាចធំជាងនេះ។

ការរៀបចំដីធ្វើជីកំប៉ុស្ត

ជំហានទី៣៖ ដើម្បីសាងសង់រោងជីត្រូវមាន កូនឈើ ឬដើមឫស្សី ស្លឹកត្នោត

ឬសង្ក័សី ខ្សែធាងត្នោត ដែកគោល ។ល។ ទំហំរោងត្រូវជីកដី បណ្ដោយ៣ម ទទឹង ២ម៉ែត្រ ជម្រៅ ០,៥ ម ធ្វើជញ្ជាំងព័ទ្ធជុំវិញ ដែលមានកម្ពស់០,៥ ម ចាប់ពីមាត់រណ្ដៅឡើងលើ និងប្រក់ដំបូលការពារកម្ដៅថ្ងៃ និងទឹកភ្លៀង។

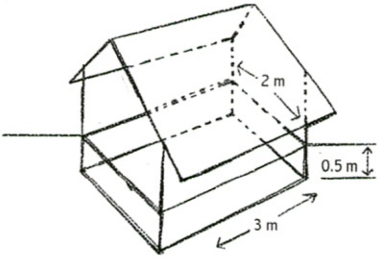

គំនូសបំព្រួញរោងជីកំប៉ុស្ត

រោងជីកំប៉ុស្ត

ជំហានទី៤៖ ប្រមូលវត្ថុធាតុផ្សំធ្វើជីកំប៉ុស្ត មានស្លឹកឈើ ចំបើង អង្កាមដីដំបូក លាកមកសត្វកាកសំណល់ផ្សេងៗ ពីផ្ទះបាយ មិនត្រូវដាក់វត្ថុរឹង មិនរលួយចូលក្នុងរណ្ដៅឡើយដូចជា ថង់ប្លាស្ទីក អំបែងដប ដុំថ្ម កំណាត់ឈើ សម្លៀកបំពាក់។

ការដញ្ញាំដើមទន្ទ្រានខេត្រ

ការដាក់វត្ថុធាតុផ្សំនៅបាតរណ្ដៅ

ជំហានទី៥៖ ក្រាលស្រទាប់ស្មៅ ស្លឹកឈើ ចំបើង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗទៅលើដី ស្រទាប់នេះអាចមានកម្រាស់ ៧-១៥ ស.ម និងត្រូវមានសំណើមជានិច្ច តែមិនត្រូវជោគជាំពេកទេ។

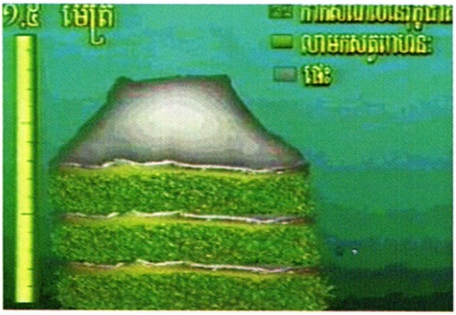

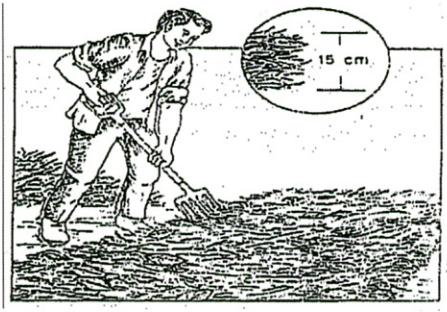

ការក្រាលស្រទាប់ស្មៅ ឬវត្ថុធាតុផ្សេងៗ

ជំហានទី៦៖ នៅពីលើស្រទាប់ទី១នេះ ត្រូវក្រាលផេះ និងលាមកសត្វពីលើ និងកាយ ឬច្របល់ឱ្យបានសព្វល្អ។ ស្រទាប់នេះមានកម្រាស់ប្រហែលជា១៥-៣០ ស.ម ។ អាចដាក់ជីកំប៉ុស្តចាស់តិចទួចបន្ថែមទៀតពីព្រោះជាប្រភពដ៏ល្អនៃអតិសុខុមប្រាណដែលជួយបំបែកនូវសារធាតុសរីរាង្គទាំងនោះ។ មិនត្រូវសង្កត់ស្រទាប់នោះឱ្យហាប់ណែនឡើយប្រសិនបើគំនរជីកំប៉ុស្តនោះហាប់ណែនពេក ការរលួយមានភាពយឺតយ៉ាវ។

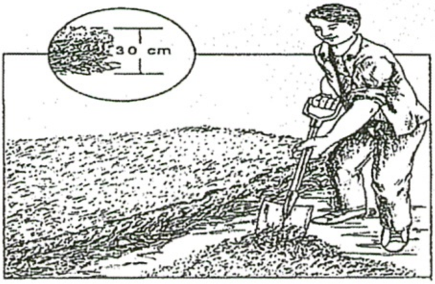

ការដាក់ផេះនិងដីលាមកសត្វកម្រាស់៣០ ស.ម នៅស្រទាប់ទី២

ជំហានទី៧៖ បន្ថែមស្រទាប់ដីពីលើប្រហែល ២-៣ ស.ម ដើម្បីបន្តស្រទាប់ថ្មីបន្តទៀត ។ ត្រូវប្រាកដថាគ្មានដុំគ្រោះ ដុំថ្ម ដុំដីធំៗនិងដង្កុំឈើឡើយ។ ដីផ្ទុកនូវអតិសុខុមប្រាណ និងជួយពន្លឿនការបំបែកសារធាតុឱ្យរលួយបានឆាប់រហ័ស ព្រោះថាការងារនេះជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់គំនរជី។

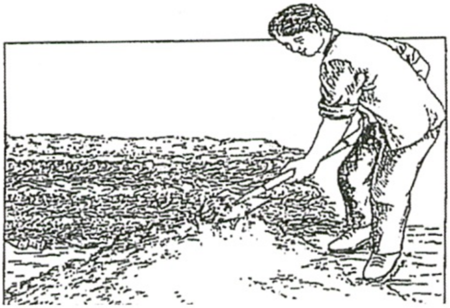

ការបន្ថែមដីលាមកសត្វ ដើម្បីជំរុញឱ្យឆាបរលួយ

ជំហានទី៨៖ ស្រោចទឹកលើគនរជី ដោយរក្សាសំណើមឱ្យបានស្មើល្អ ជៀសវាងស្រោចជោកជាំពេក។ មិនត្រូវឱ្យមានទឹកហូរចេញឡើយ នៅពេលដែលយើងសង្កត់គំនរជី ការស្រោចទឹកត្រឹមត្រូវជាកិច្ចការសំខាន់ក្នុងការធ្វើជីកំប៉ុស្ត។

ការស្រោចទឹកពីលើគំនរជី

ជំហានទី៩៖ អនុវត្តទម្រង់ដូចគ្នានេះចំនួន ៣ ដង ឬច្រើនជាងនេះឡើងវិញ ដើម្បីឱ្យគំនរជី មានកម្ពស់ខ្ពស់។ មិនត្រូវភ្លេចលំដាប់វាឡើយក្នុងនោះមាន ស្មៅ ស្លឹកឈើ ចំបើង ផេះ លាមកសត្វ ត្រូវជ្រោយឱ្យបានសព្វល្អ និងចុងក្រោយបង្អស់គឺដី។

ជំហានទី១០៖ ក្រោយពីគរស្រទាប់រួចមក អ្នកនឹងទទួលបានគំនរជីមួយដែលមានកម្ពស់១,២ម៉ែត្រ ដើម្បីកុំឱ្យគំនរជីនេះស្ងួត ត្រូវគ្របស្រទាប់ស្មៅ ឬចំបើងពីលើដែលមានកម្រាស់ពី១០-១៥ស.ម។ ត្រូវទុកគំនរនោះចោលរយៈពេលពី៣-៤សប្តាហ៍ រយៈពេលដំបូងកម្ដៅក្នុងគំនរជី និងកើនឡើង ដោយសារដំណើរការបំបែកធាតុឱ្យ

រលួយដែលបណ្ដាលមកពីពពួកអតិសុខុមប្រាណ។ បន្ទាប់មកសីតុណ្ហភាពនឹងចុះត្រជាក់ជាលំដាប់មកវិញ។

ការគ្របស្មៅ ឬចំបើងលើគំនរជី

ជំហានទី១១៖ យកឈើដែលបានសម្រួច ចាក់ចូលទៅក្នុងគំនរជីគ្រប់ទីកន្លែង ទុកចោលរយៈពេល ១០-១៥ នាទី បន្ទាប់មកត្រូវដកចេញ រួចស្ទាបមើលដើម្បីឱ្យដឹងថា ខាងក្នុងគំនរជីនោះមានកម្ដៅឬទេ។ បើមានកម្ដៅ ត្រូវទុកគំនរជីនោះបន្តទៀតរហូតដល់វាត្រជាក់។

ការចាក់ឈើដែលមានចុងស្រួចដើម្បីពិនិត្យមើលកម្ដៅក្នុងគំនរជី

ជំហានទី១២៖ នៅពេលសីតុណ្ហភាពរបស់គំនរជីកុំប៉ុស្ដចុះត្រជាក់ ត្រូវត្រឡប់គំនរជី និងច្របល់សារធាតុទាំងអស់ឱ្យបានសព្វល្អ។ ត្រូវប្រាកដផងដែរថា គ្រប់សារធាតុទាំងអស់ ស្ថិតនៅស្រទាប់ខាងក្រៅពំនូកជី ត្រូវបានត្រឡប់មកស្រទាប់កណ្ដាលនៃគំនរជីថ្មីវិញ។

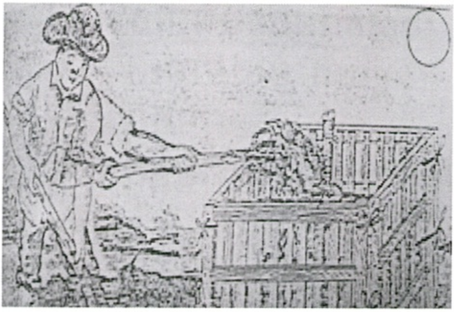

ការត្រឡប់ស្រទាប់ដីកំប៉ុស្ត

ជំហានទី១៣៖ ជាថ្មីម្តងទៀត ត្រូវយកស្មៅគ្របគំនរជីនោះ ដើម្បីរក្សាសំណើម

ការគ្របស្មៅ ឬចំបើងលើគំនរជីសារជាថ្មី

ជំហានទី១៤៖ ត្រួតពិនិត្យគំនរជីជាប្រចាំដើម្បីកុំឱ្យវាស្ងួត។ បើសិនមានសភាព ស្ងួត ត្រូវស្រោចទឹកពីលើ ដើម្បីរក្សាគំនរជីទាំងមូលឱ្យសើមជានិច្ច។

ការស្រោចទឹកលើគំនរជីកំប៉ុស្ត ពេលសង្កេតឃើញថាស្ងួត

ជំហានទី១៥៖ បន្ទាប់ពីរយៈពេល១ខែ ត្រូវជីកត្រឡប់គំនរជីនោះ សារជាថ្មីម្តងទៀតនិងគ្របពីលើជាមួយស្លឹកត្នោត ឬស្មៅ។

រយៈពេល១ ខែបន្ទាប់មកទៀត ជីកំប៉ុស្តរបស់លោក អ្នកអាចយកទៅប្រើប្រាស់បាន។ ជីកំប៉ុស្តគេអាចប្រើប្រាស់ជាជីទ្រាប់បាត ដោយដាក់ពង្រាយ តាមស្រែឬចម្ការរួចភ្ជួរលប់ទៅក្នុងដីមុនពេលស្ទូង ព្រោះ ឬដាំដំណាំផ្សេងៗ។

ការគ្របស្មៅ ឬចំបើងលើគំនរជីសារជាថ្មី

ជីកំប៉ុស្តត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់

របៀបផលិតជីកំប៉ុស្តឆាប់បានប្រើប្រាស់

ពេលខ្លះដំណើរការនៃការបំបែកធាតុ ឱ្យរលួយមានភាពយឺតយ៉ាវ ដូច្នេះអ្នកអាចបង្កើនល្បឿនទៅលើដំណើរនៃការបំបែកសារធាតុទាំងនោះបានតាមមធ្យោបាយដូចតទៅ៖

លាយជីដែលមានសារធាតុអាសូតបន្ថែមខ្លះ ឬបន្ថែមសារធាតុដែលមានជាតិអាសូត្រច្រើនដូចជា៖ លាមកបសុបក្សី ស្មៅ រុក្ខជាតិអំបូរសណ្តែក ត្រូវកាត់ចិញ្ច្រាំទាំងដើម និងស្លឹក ឬកាកសំណល់បន្លែផ្សេងៗទៀតដាក់ទៅក្នុងគំនរជីកំប៉ុស្តរបស់យើង។

ជីកត្រឡប់ជីកំប៉ុស្ត ឱ្យបានទៀងទាត់ ដើម្បីឱ្យមានខ្យល់ចូល និងធ្វើឱ្យស្រទាប់មានសភាពធូរ និងត្រសុសល្អ។

៣. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក

ជីកំប៉ុស្តទឹក គឺជាល្បាយរាវខាប់ផ្ទាប់ ដែលអាចប្រើប្រាស់ធ្វើជាជី ឬផលិតសម្រាប់ថែទាំដំណាំ ដោយអាស្រ័យទៅលើ វត្ថុធាតុដើម ដែលមាននៅក្នុងជីនោះ។

គោលដៅនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក

- បង្កើនជីជាតិដី
- ជំរុញការបំបែកកាកសំណល់រុក្ខជាតិគ្របគល់ដំណាំ
- ការពារដំណាំពីសត្វល្អិត ពពួកបាក់តេរី និងកត្តាចង្រៃដទៃទៀត

លក្ខខណ្ឌក្នុងការអនុវត្ត

- មានលាមកសត្វ ដូចជាលាមកបក្សី (មាន់ ទា ប្រចៀវ) លាមកជ្រូក លាមកគោ ក្របី ។ល។
- មានវត្ថុធាតុដើមជារុក្ខជាតិ ដូចជា៖
  - ទន្រ្ទានខែត្រ សម្រាប់គ្រប់គ្រងពពួកប៉ារ៉ាស៊ីត
  - ថ្នាំជក់ សម្រាប់គ្រប់គ្រងសត្វល្អិត
  - ស្លឹកស្ដៅសម្រាប់កម្ចាត់សត្វល្អិត
  - រុក្ខជាតិមានផ្លែជាកួរ (អង្គាដី កន្ទុំថេត អង្កាញ់ ម្រុំ) សម្រាប់បង្កើនធាតុអាសូត
- មានបាវ ធុងជ័រ ដុំថ្ម ឬពាងធ្វើពីដីដុត
- មានឈើមូលសម្រាប់កូរ

៣.១ វិធីសាស្រ្តនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក

ដំណាក់កាលទី១: រកឱ្យបានធុង ឬពាងដែលអាចផ្ទុកទឹកបានតិចបំផុត១០០L

ដំណាក់កាលទី២: ច្រកចូលបាវមួយ នូវវត្ថុធាតុដើមខាងក្រោម៖

- ស្លឹកឈើចម្រុះ ១០ គ.ក្រ
- លាមកសត្វ ៦ គ.ក្រ

ការផ្សំវត្ថុធាតុដើមធ្វើជីកំប៉ុស្តទឹក

ដំណាក់កាលទី៣: ចាក់ទឹកចូលក្នុងធុង ឬពាងចំនួន១០០លីត្រ

ដំណាក់កាលទី៤: ទម្លាក់បាវដោយចងមាត់ជិតចូលទៅក្នុងពាង ឬធុងនោះហើយដាក់ដុំថ្មធំមួយសង្កត់ពីលើ ដើម្បីឱ្យលិចទៅក្នុងទឹកទាំងស្រុង

ដំណាក់កាលទី៥: បិទធុង ឬពាងវិញ ដោយប្រើគម្របដើម្បីការពាររុយ និងក្លិនស្អុយ ព្រមទាំងការពារសុវត្ថិភាព (គ្រោះថ្នាក់ទាក់ទងនឹងកុមារ) ផងដែរ។

ដំណាក់កាលទី៦: ក្នុងរយៈពេល២ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដំណាក់កាលទី៥ អ្នកត្រូវកូរទឹកក្នុងធុង ឬពាងរយៈពេល២ នាទី ហើយចាក់ទឹកថែមទៀត ប្រសិនបើចាំបាច់(ដើម្បីឱ្យបាវជីលិចក្នុងទឹកជាប់រហូត)។ ត្រូវអនុវត្តដំណើរការបែបនេះ យ៉ាងតិចបំផុតមួយសប្តាហ៍ម្តង។

ដំណាក់កាលទី៧: បន្ទាប់ពី៣ ឬ ៦សប្តាហ៍(ដំណើរការផលិតនេះមានរយៈពេលមិនដូចគ្នាទេ ដោយផ្អែកទៅលើសីតុណ្ហភាពនៅខាងក្រៅ) ជីកំប៉ុស្តនេះគឺអាចយកទៅប្រើប្រាស់បានហើយ ដោយមានទឹកថ្លា និងគ្មានក្លិនឆ្អួល។ ជាធម្មតាជីកំប៉ុស្តអាចរក្សាទុកបានរយៈពេល១ខែ ដោយដាក់នៅកន្លែងដែលការពារ និងក្នុងម្លប់។

ការអនុវត្តកសិកម្មតាមបែបក្សេត្របរិស្ថាន

៣.២ ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្តទឹក

✲ ប្រើផ្ទាល់ទៅលើដីដាំដុះ ស្រោចជីកំប៉ុស្តទឹកក្នុងអំឡុងពេល២ សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីស្ទូងឬដាំរួច ឬក្នុងអំឡុងពេល៣ សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីដុះពន្លក ឬនៅពេលចេញផ្កា ឬនៅពេលលេចចេញនូវសញ្ញាបង្ហាញពីកង្វះសារធាតុចិញ្ចឹម (ដំណាំមានពណ៌លឿងឬស្វាយ)។ ត្រូវលាយជាមួយនឹងទឹកពាក់កណ្ដាល(៥០/៥០)ហើយបរិមាណប្រើប្រាស់គឺ២,៥ - ៣ លីត្រ/ម² ឬ០,៣ លីត្រសម្រាប់ស្រោចចំគល់ឬរងដំណាំផ្ទាល់

តែម្តង។

⚛ ស្រោចលើស្លឹក(ជៀសវាងប្រើលើដំណាំទើបដាំ) ត្រូវលាយទឹកជី១/៤ នៃទឹក នៃជីកំប៉ុស្តទឹក ក្នុងបរិមាណទឹក ៣ទៅ៤ ដង ហើយស្រោចពី ១-២ លីត្រ/ម២ ដោយប្រើក្បាលផ្កាឈូកដែលមានរន្ធតូចៗ។

⚛ ជីកំប៉ុស្តទឹកអាចប្រើប្រាស់ជាជីជំនួយស្លឹក ដោយប្រើក្បាលបាញ់ស្រោចលើស្លឹក ហើយត្រូវច្រោះជីនេះ ដោយប្រើស្បៃនៅមុនពេលយកវាទៅប្រើ។ ជីកំប៉ុស្តទឹកនេះអាចស្រោចលើដំណាំជារៀងរាល់សប្តាហ៍រហូតដល់ចេញផ្កា។

៤. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទ្រុង

៤.១ របៀបធ្វើទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

គេអាចធ្វើទ្រុងជីកំប៉ុស្តបានពីរបៀប ដោយមានទំហំផ្សេងៗពីគ្នា

- ✓ ទ្រុងជីកំប៉ុស្តប្រភេទទី១ ទ្រុងតូច ទំហំ ១ម x ១ម x ១ម
- ✓ ទ្រុងជីកំប៉ុស្តប្រភេទទី២ ទ្រុងធំ ទំហំ ២ម x ១,៥ម x ១ម

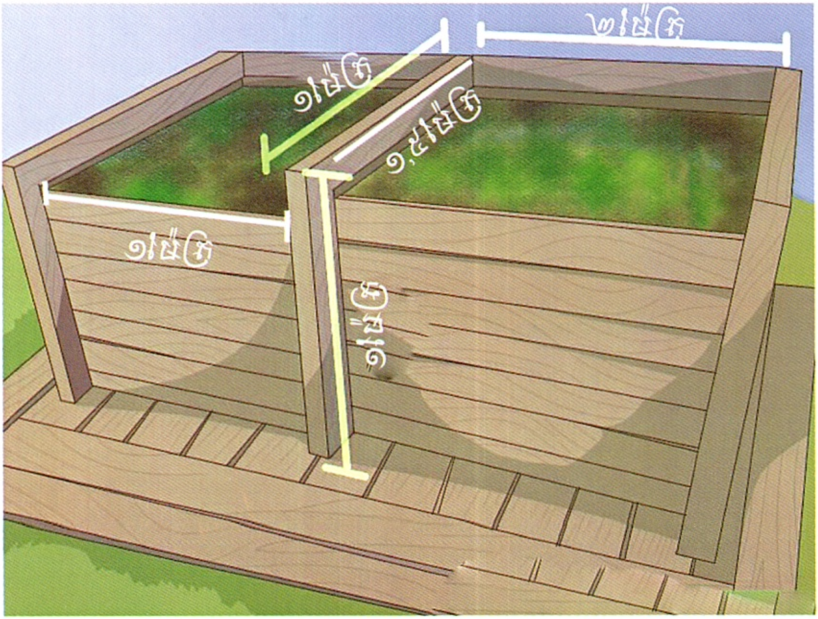

ទ្រុងជីកំប៉ុស្តប្រភេទទី១ ទ្រុងជីកំប៉ុស្តប្រភេទទី២

ក. ឧបករណ៍

បន្ទះរនាបឫស្សី ឬឈើទំហំ ៣ ស.ម -៤ ស.ម ដែកគោល កាំបិត ចបពូថៅ ញញួរ រណារ។

សម្ភារសម្រាប់ធ្វើទ្រុងដីកំប៉ុស្ត

ខ. របៀបធ្វើទ្រុងដីកំប៉ុស្ត

កាត់បន្ទះរនាបឫស្សី ឬឈើគឺអាស្រ័យទៅតាមប្រភេទទ្រុងដែលយើងកំណត់

✓ វាយបន្ទះរនាបឫស្សី ឬឈើ ដោយទុកគម្លាតបន្ទះមួយទៅបន្ទះមួយទៀត ប្រមាណ ២ ស.ម។

✓ ធ្វើរបៀបនេះឱ្យបាន បួនផ្ទាំងដើម្បីផ្គុំគ្នាឱ្យបានជាទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

ទម្រង់ទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

គ. ទីតាំងទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

✓ ទ្រុងជីកំប៉ុស្តត្រូវស្ថិតនៅក្រោមម្លប់ (កុំឱ្យត្រូវកម្តៅថ្ងៃ) ក្បែរប្រភពទឹកឬក្បែរទ្រុងសត្វ។

ឃ. ការតំឡើងទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

- ✓ ត្រូវកាប់បំផុសដី បាតទ្រុងកំប៉ុស្តដើម្បីឱ្យមានខ្យល់ចេញចូល
- ✓ ត្រូវដាក់បង្គោលមូលទំហំពី ៨-១០ ស.ម ចំកណ្តាលសម្រាប់កំប៉ុស្តទ្រុងតូច
- ✓ ត្រូវដាក់បង្គោលចំនួន៣ សម្រាប់កំប៉ុស្តទ្រុងធំ
- ✓ ផ្គុំផ្ទាំងទ្រុងទាំង៤ ដោយចងខ្សែ

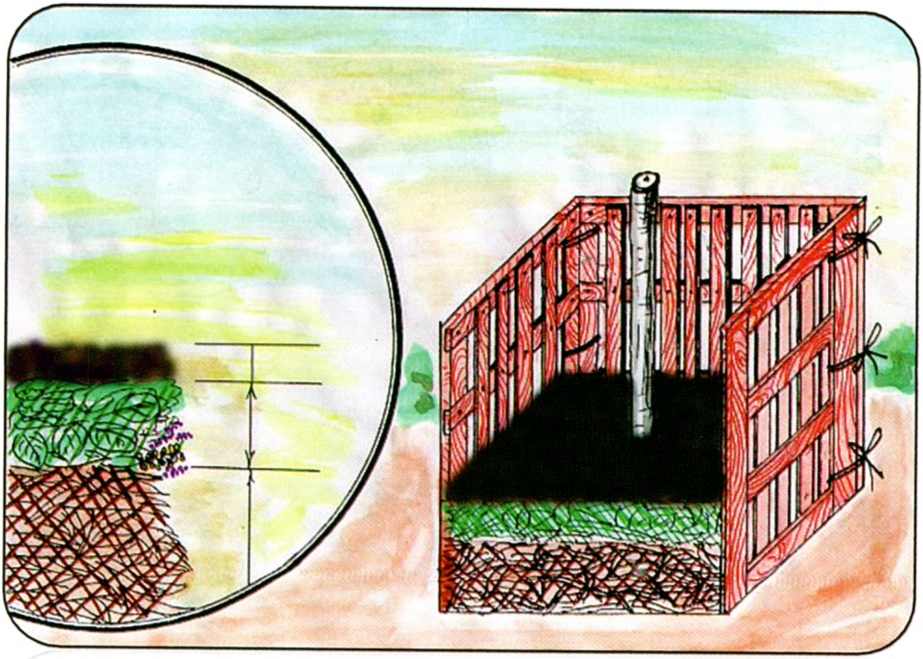

ទ្រុងដីកំប៉ុស្តពេលដំឡើងរួច

ង. វត្ថុធាតុដើមត្រូវយកមកផ្សំ

- ✓ លាមកសត្វដូចជា គោ-ក្របី មាន ទារ ជ្រូក....
- ✓ វត្ថុធាតុស្រស់ដូចជា ស្មៅ ដើមចេក កាកសំណល់ផ្ទះបាយ ទន្រ្ទានខេត្រ
- ✓ វត្ថុធាតុស្ងួតដូចជា ស្មៅក្រៀម ចំបើង សំបកពោត.............។

វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផ្សំធ្វើដីកំប៉ុស្ត

ច. ការរៀបចំវត្ថុធាតុដើម

✔ រៀបចំវត្ថុស្ងួតដែលបានចិញ្ច្រាំហើយ កម្រាស់ ២៥ ស.ម រួចស្រោចទឹកឱ្យជោគ និងជាន់បង្ហាប់។

✔ រៀបចំវត្ថុធាតុស្រស់ដែលបានចិញ្ច្រាំកម្រាស់១០ ស.ម-១៥ ស.ម ដោយចាក់ទឹកផ្សើមតិចៗ។

✔ ដាក់លាមកសត្វកម្រាស់១០ ស.ម

✔ អាចដាក់ផេះ ពីលើលាកមសត្វកម្រាស់០,៥ ស.ម - ១ ស.ម

✔ ធ្វើរបៀបនេះរហូតដល់ពេញទ្រុង

✔ បន្ទាប់ពីរៀបចំវត្ថុធាតុដើមពេញទ្រុងហើយ ដកបង្គោលចេញដើម្បីឱ្យមានរន្ធខ្យល់

✔ ត្រូវបន្តការស្រោចទឹក ឬទឹកនោមជ្រូកឱ្យគ្រប់គ្រាន់

✔ ការធ្វើជីកំប៉ុស្តនៅរដូវវស្សាឆាប់រលួយជាង រដូវប្រាំង។

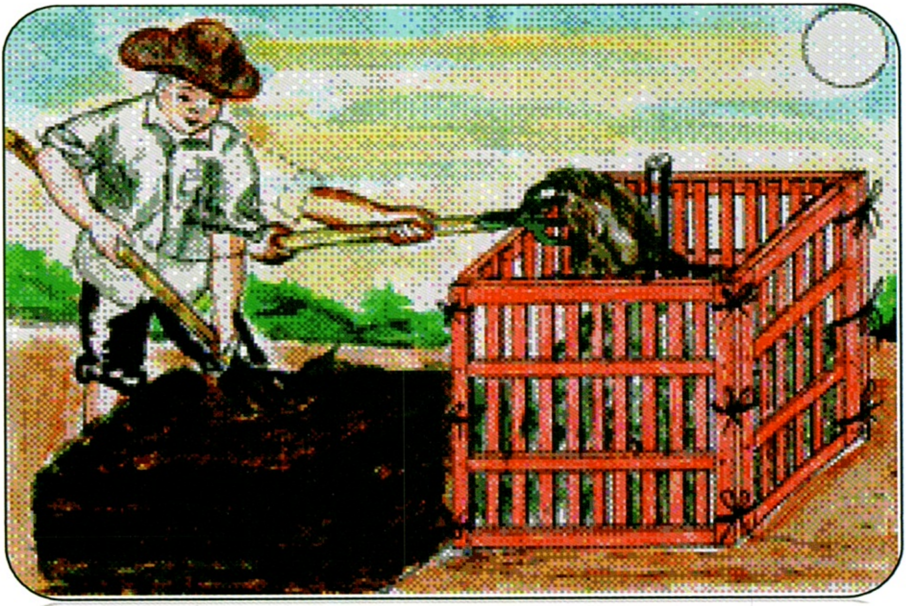

ការរៀបចំវត្ថុធាតុដើមដាក់ក្នុងទ្រុងកំប៉ុស្ត

ឆ. រយៈពេលជីកំប៉ុស្តអាចប្រើប្រាស់បាន

✓ ជីកប៉ុស្តទ្រុងតូច ជាធម្មតា ៤៥-៥០ ថ្ងៃក្រោយការរៀបចំរួច។ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវជ្រោយត្រឡប់ ៧-១០ ថ្ងៃម្តង។

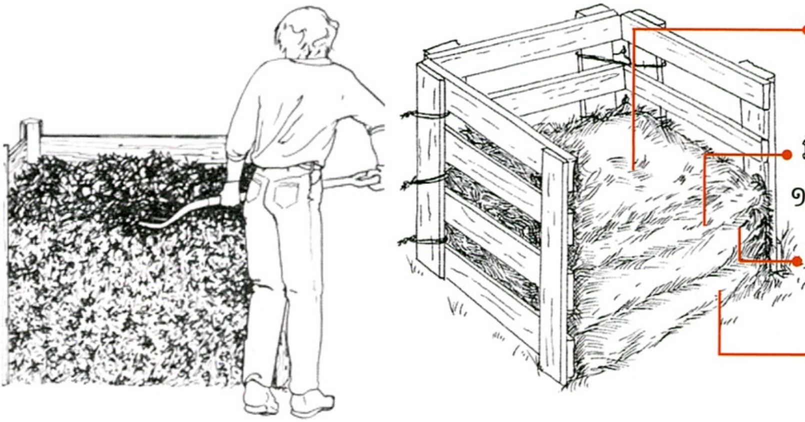

ជីកំប៉ុស្តទ្រុងតូច

✓ ជីកំប៉ុស្តទ្រុងធំរយៈពេលពី២-៣ ខែ និងប្រើប្រាស់បាន

✓ ការធ្វើជីកំប៉ុស្តទ្រុងធំនេះ មិនចាំបាច់ជ្រោយត្រឡប់ទេ តែទាមទារឱ្យធ្វើការស្រោចទឹក ឬ ទឹកនោមជ្រូកជាប្រចាំ (ក្នុងរយៈពេល៥-៧ថ្ងៃម្តង)

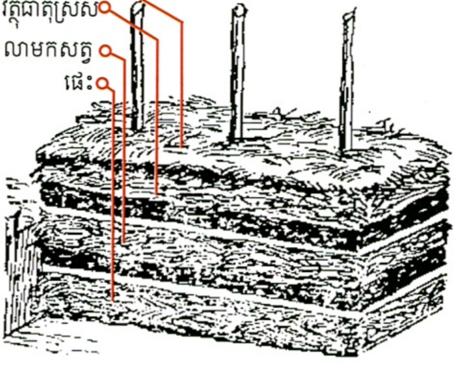

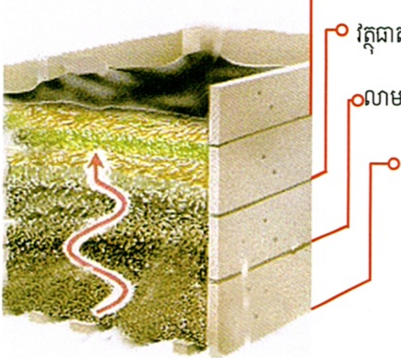

ជីកំប៉ុស្តទ្រុងធំ

ជ. ការសម្គាល់ជីកំប៉ុស្តអាចប្រើបាន៖

- ✓ សម្បុរពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ
- ✓ កម្តៅថយចុះជាធម្មតា
- ✓ មិនមានក្លិន
- ✓ មានសត្វដូចជា ជន្លេន ដង្កូវដួង រស់នៅក្នុងនោះ
- ✓ មានគ្រាប់រុក្ខជាតិអាចដុះចេញពីកំប៉ុស្តបាន

ដំណាក់កាលជីកំប៉ុស្តទុំងរអាចយកទៅប្រើបាន

ឈ. ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្ត

- ✓ ប្រើលាយជាមួយដី សម្រាប់សាប និងផ្សាំកូនបន្លែក្នុងកន្ទោង
- ✓ ប្រើជាប្រភេទជីទ្រាប់បាត ៣០០ គ.ក្រ លើផ្ទៃដី ១០០ ម២
- ✓ នៅពេលប្រើត្រូវគ្រឡប់ ឬរាស់លុបឱ្យសព្វចូលក្នុងដី ដើម្បីជៀសវាងការហើរជី អាសូតដែលមាននៅក្នុងជីកំប៉ុស្ត។

៥. ការផលិតថ្នាំថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

ថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ គឺជាការផ្សំសមាសធាតុ ទាំងឡាយណាដែលមានប្រភពមកពីធម្មជាតិ ហើយអាចបណ្តេញ ឬកម្ចាត់កត្តាចង្រៃ រួមទាំងសត្វល្អិត និងជំងឺហើយជាពិសេសនោះ គឺមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន។

រុក្ខជាតិ៤ ប្រភេទត្រូវបានជ្រើសរើសយកមកផលិតថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ រួមមានពពួករុក្ខជាតិឆ្អួល ឬក្រពុល ល្វីង ហិល និងពុល។

ឧទាហរណ៍: ប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែលមានផ្ទុកសារធាតុ

- ✔ ក្រពុល មានដូចជា សំបកទៀប ទន្រ្ទាំងខេត្រ ផ្កាស្បៃរឿង ក្រូចសើចនិងពពួកជីគ្រប់ប្រភេទ
- ✔ ហិល មានដូចជា ម្ទេស រំដេង ពពួកខ្ញី
- ✔ ល្វីង មានដូចជា ស្តៅ បណ្តូលពេជ្រ
- ✔ ពុល មានដូចជា ថ្នាំជក់ គ្រាប់ស្លែង ក្តួច ផ្លែស្លាក់ សំបកកន្ទួត ។ល។

រុក្ខជាតិក្រពុល និងហិល មានតួនាទី បណ្តេញ រីឯរុក្ខជាតិល្វីងហើយនឹងពុលមានតួនាទីសម្លាប់សត្វល្អិតចង្រៃ។

៥.១ រុក្ខជាតិដែលអាចយកមកផ្សំជាថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិមាន៖

១. ក្តួច គ្រាប់ស្លែង ឬផ្លែស្លាក់ ចំនួន ៦ គីឡូក្រាប

២. សំបកកន្ទួត ចំនួន ១០ គីឡូក្រាម

៣. ថ្នាំជក់ ចំនួន ២ គីឡូក្រាម

៤. ទន្រ្ទាំងខេត្រ ចំនួន ៦ គីឡូក្រាម

៥. សំបកទៀប ចំនួន ៤ គីឡូក្រាម

៦. វល្លិ៍មាស ឬផ្កាស្បៃរឿង ចំនួន ៤ គីឡូក្រាម

៧. សំបកស្តៅ ចំនួន ១០ គីឡូក្រាម

៨. បណ្តូលពេជ្រចំនួន ៦ គីឡូក្រាម

៩. ម្ទេសចំនួន ២ គីឡូក្រាម

១០. រំដេងចំនួន ៣ គីឡូក្រាម

១១. ទឹកនោម ចំនួន ៣០-៥០ លីត្រ

វល្លិ៍មាស

ដើម និងមើមរំដេង

មើមរំដេង

ដើមទៀបបាយ

ដើមកន្ទួត

ទឹកនោម

ស្លឹកក្បៀស

ផ្លែស្លែង

ម្ទេស

ថ្នាំជក់

ដើមទន្ទ្រានខេត្ត

វិធីផ្សំ

- ✔ ចិញ្ច្រាំរុក្ខជាតិទាំងអស់ឱ្យម៉ដ្ឋ
- ✔ ដាក់វាទៅក្នុងពាងដែលមានចំណុះទឹក ២០០ លីត្រ
- ✔ ចាក់បន្ថែមទឹកនោម ៣០-៥០ លីត្រ ហើយកូល្បាយនោះឱ្យសព្វសាច់ល្អ បន្ទាប់មកគ្របពាងឱ្យជិត។
- ✔ ធ្វើការកូល្បាយ១ថ្ងៃម្តង រៀងរាល់ថ្ងៃ ម្តងៗរយៈពេល៥នាទី
- ✔ ផ្អាប់វាទុកក្នុងម្លប់រយៈពេលពី ១៥-២០ ថ្ងៃទើបមានប្រសិទ្ធភាពល្អ។

ការចិញ្ចាំរុក្ខជាតិ

ការកូឈ្សាយរុក្ខជាតិ

សារៈប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

- ✔ មិនប៉ះពាល់ដល់សុខភាព
- ✔ មិនចាំបាច់ចំណាយថវិកាច្រើន
- ✔ ដំណាំមានតម្លៃនៅលើទីផ្សារ
- ✔ អ្នកប្រើប្រាស់និយមចូលចិត្តទិញ
- ✔ វត្ថុធាតុដើមអាចរកបានក្នុងតំបន់

រុក្ខជាតិនីមួយៗមានប្រសិទ្ធភាព លើសត្វល្អិតផ្សេងៗគ្នា ដូច្នេះយើងអាចផលិតថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ ដោយប្រើរុក្ខជាតិមួយចំនួន ដែលអាចរកបាន ដោយមិនចាំបាច់គ្រប់មុខឡើយ។

៥.២ វិធីប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

✓ លាយល្បាយចម្រុះថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ ១ លីត្រជាមួយទឹក ១៥ លីត្រ សមាមាត្រថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ ផ្អែកទៅលើភាពពិតជាក់ស្តែង របស់សត្វល្អិតចង្រៃដែលមាននៅក្នុងសួន ឬចម្ការ ។ បន្ថែមសាប៊ូម្សៅ ១ កូនស្លាបព្រាកាហ្វេរ រួចកូរឱ្យសព្វ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពថ្នាំ។

✓ បាញ់ថ្នាំនេះចំនួន ២ ឬ ៣ ដង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ហើយការបាញ់គម្បីធ្វើឡើងនៅពេលថ្ងៃរៀបលិច។

✓ ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន នៅពេលបាញ់ថ្នាំ ដូចជាត្រូវពាក់ខោ អាវដៃវែង ស្រោមដៃ ម៉ាស់ការពារមុខ ពាក់មួក វ៉ែនតា ស្បែកជើងកវែង ។ល។៕

ឯកសារយោង:

១. ការធ្វើជីកំប៉ុស្តជាលក្ខណៈគ្រួសារ ការិយាល័យកែលម្អដីកសិកម្ម, ២០១៥

២. ព្រឹត្តិបត្របច្ចេកទេសស្តីពីជីកំប៉ុស្ត គម្រោងជួយដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះនៅតាមជនបទ និងស្ថិរភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី (កម្ពុជាហាវែស), ២០១៣

៣. បច្ចេកទេសផលិតជីកំប៉ុស្ត គម្រោងបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យាបង្កើនផលិតភាពជុំវិញតំបន់ទន្លេសាប (TSTD TA 7305-CAM)

៤. ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិករស្តីពីការធ្វើជីកំប៉ុស្ត វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍកសិកម្មកម្ពុជា

៥. ឯកសារស្តីពីការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក facebook.com/SOPHALLETH

៦. បទបង្ហាញស្តីពីការធ្វើកំប៉ុស្តគោគ និងកំប៉ុស្តទឹក និងការផលិតថ្នាំពុលសរីរាង្គ ឬធម្មជាតិពីរុក្ខជាតិ Presented by Sang Kung on, ២០១៣៕

អាសយដ្ឋាន : ផ្ទះលេខ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ខណ្ឌចម្ការមន រាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ : (០២៣) ២១៥ ៨១៩/០១២ ៨៣ ៧៩ ៤៥

ទូរសារលេខ : (៨៥៥)២៣ ២១០ ៩៤៨

Facebook : នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម - **Department of Agricultural Extension**

គេហទំព័រ : **http://www.maff.gov.kh**